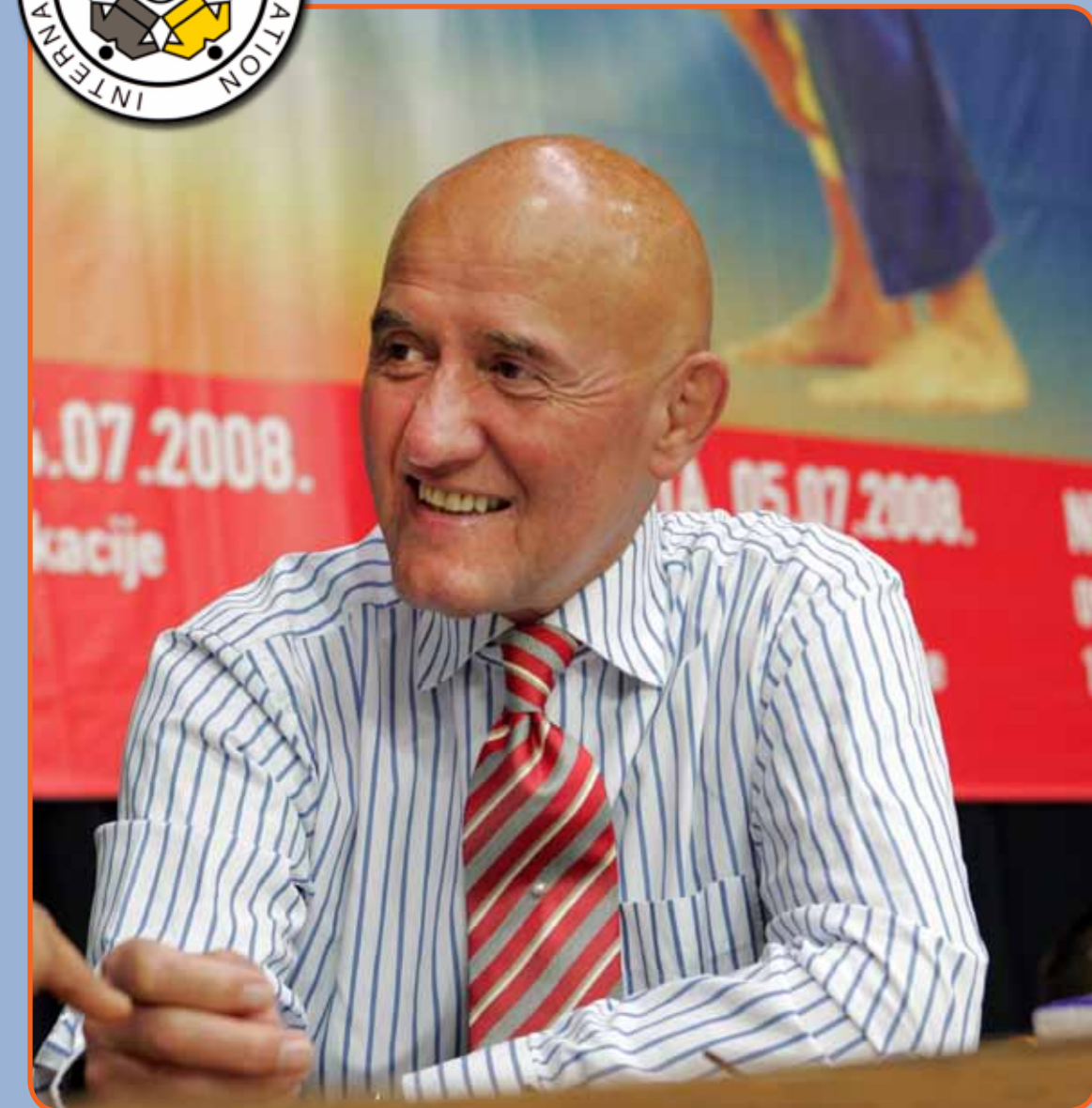

"Willen is één. Kúnnen, daar draait het om"

REFEREE DIRECTOR Jan Snijders

aan te passen. Ter illustratie: je staat de sterren van de hemel te judoën. Jij, tori, krijgt je tegenstander helemaal los. Je zwiept hem door de lucht, maar vervolgens weet diezelfde tegenstander zich op zijn buik te draaien. Datzelfde riedeltje herhaalt zich twee, drie keer. Het publiek aanschouwt het en merkt dat jij duidelijk de sterkste van de twee bent. Tegen het einde van de partij word je echter bij je broek gepakt. Onhandig val – nee struikel – je. Resultaat voor je opponent: koka. En daarmee verlies je

Is dat waar we naartoe willen? Ik weet het niet. Misschien zou het een goed idee zijn om bepaalde acties waarbij je de tegenstander door de lucht knalt sowieso te beoordelen. En wat denk je van die judoka die zijn opponent maar liefst negen seconden in een houdgreep heeft? Negen seconden is die controle er. Krijgt hij daarvoor een score? Nee, net niet. Terwijl diezelfde judoka in een onbewaakt moment op een knullige manier tegen een koka kan aanlopen. Zou het ons spelletje dan niet ten goede komen als we het moment van osae-komi – dat de houdgreep wordt aangegeven – al minimaal met koka beoordelen? Wie weet. Als we maar vanuit hetzelfde doel te werk gaan, het judo attractiever maken. Doit gehoord van de KISS-methode? Keep it stupid simple, dat is waar het om gaat. Jij en ik, wij snappen het spelletje. Maar het gros van de tv-kijkende massa? Ik denk van niet. Idee nummer drie: ken drie scores toe in plaats van vier. Het verschil tussen een koka en yuko is minimaal. Dat doe je teniet door voortaan een 'yuka' te geven. Allemaal hersenspinsels natuurlijk, maar het geeft wel aan waar we mee bezig zijn."

Klinkt weldoordacht.

"Dat is het ook. Begrijp me goed, ideeën als deze bevinden zich in de oriënterende fase. Daarover praat je, discussieer je met collega-scheidsrechters en maak je uiteindelijk beslissingen. Niet alleen denken, maar ook durven en doen dus. Het gaat erom je ideeën te laten landen. Daar ben je als scheidsrechters samen verantwoordelijk voor. Geloof me, erg gemakkelijk verloopt dat proces niet altijd. Het moeilijke aan ons vak is dat we de regels eigenlijk allemaal hetzelfde zouden moeten interpreteren. Afgelopen weekend nog in Noorwegen, hebben we aan de hand van judobeelden bekeken, besproken en bediscussieerd wat er nou eigenlijk aan de hand was. En dan merk je al een verscheidenheid aan meningen, visies en

Jan Snijders (uiterst links) met zijn collegas Tallin 2007

invalshoeken. Terwijl je ernaar streeft om uniformiteit in beslis-singen te krijgen.

Daarbovenop komt dan een tweede heikel punt. In een split second maak je als scheidsrechter een beslissing. Geen twijfel mogelijk, jij bent degene die een score wel of niet toekent. Jij bent degene die de hoogte van de score bepaalt. Direct. Ook niet onbelangrijk: voel je een wedstrijd wel aan? Jaren geleden kleefde er aan onze sport een negatief imago. Werden we een straffensport genoemd. Dat heeft veel, zo niet alles te maken met het juist aanvoelen door de scheidsrechter. Sommige scheidsrechters hebben dat beter in hun vingers dan anderen. Is ook niet erg trouwens. Zo behaalt ieder zijn eigen niveau. Trek maar een parallel naar judoka's. Je hebt er fanatiekelingen bij die nooit clubkampioen zullen worden. Anderen acteren op regionaal niveau, de nog beteren op nationaal niveau, sommigen op internationaal niveau en slechts voor weinigen is het mondiale niveau weggelegd."

Dat laatste is op jou van toepassing.

"Klopt. Ik heb het genoeg mogen smaken om als scheidsrechter op vijf WK's en twee Olympische Spelen te staan. Ik ben iemand die er voor zichzelf altijd het beste uit wil halen. Dat gold voor mij als judoka (Snijders is onder meer oud-Europees kampioen en bezit acht nationale titels, red.), dat geldt voor mij als lid van de Europese Scheidsrechterscommissie en dat geldt niet in de laatste plaats voor mij als mens.

Je hebt altijd een keuze. Passief zijn vormt er daar eentje van. Die is aan mij niet besteed. Ik haal eruit wat erin zit. Ook niet onbelangrijk daarbij: stel jezelf altijd de vraag 'waarom doe ik het goed?'. Je kunt nog zoveel talent bezitten, maar je moet ook kunnen vertellen waarom je bepaalde handelingen op jouw manier verricht. Pas als je dat doet, ontwikkel je jezelf. En eerlijk is eerlijk. Je kunt sommige dingen nog zo hard willen – aanleg speelt daarbij uiteraard ook een voorname rol."

Warchau EK -20 2008

Jan Snijders met EJU voorzitter Marius Vizer

"Je kunt ervoor kiezen om passief achterover te leunen. Maar je kunt er ook voor kiezen om datgene wat je doet goed te doen. Ik ga voor dat laatste." Aan het woord is Jan Snijders, bevoegen in werkelijk alles waarmee hij zich bezighoudt. Een interessant gesprek met de huidige voorzitter van de Europese scheidsrechterscommissie.

Net terug van een scheidsrechtersmeeting in Noorwegen geeft Jan Snijders zijn visie op het huidige judo, waarin scheidsrechters vanzelfsprekend een onmisbare schakel vormen. "Vandaag de dag draait alles om de commercie. Vanuit die gedachte is het belangrijk dat je nadenkt over hoe je judo interessant kunt brengen. Met name voor de leek. Het begrijpen, dáár draait het om. Voor mij ligt daarin de grootste uitdaging: hoe kunnen we als scheidsrechters bijdragen aan mooie wedstrijden? En dan heb ik het dus niet over de strategische kant van het verhaal. Zoals in elke andere sport blijkt sponsoring onontbeerlijk. Jaren geleden zag je scheidsrechters om de haverklap

'rolletjes' uitdelen, wegens passiviteit. Je kreeg dus punten omdat de ánder bestraft werd. Daarin zit weinig spektakel. Die negatieve tendens bestond. Je wilt vanzelfsprekend allesbehalve een penalty-sport worden. Hoe je op zo'n ontwikkeling als scheidsrechter invloed uitoefent? Door de regels aan te passen. Met z'n allen brainstormen. Hier een praatje, daar een praatje. In Europa denken we progressief: hoe krijgen we het spelletje judo zo interessant mogelijk? Een treffend voorbeeld daarvan is het verwijderen van de gevaarzone. Die voegde niets toe. Sterker nog, dan zag je geregeld een scheidsrechter vijf vingers opsteken naar een van beide judoka's. Kreeg die een straf omdat hij vijf seconden op de rode mat stond."

Da's één maatregel...

"We zitten niet stil. Tot aan de Olympische Spelen veranderen we de regels niet. Dat kun je gewoonweg niet maken, ten opzichte van wie dan ook. Maar daarna is het wellicht weer tijd om een aantal regels